

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Медіакультура»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Культурологія
Заняття:	
Лекції:	4 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 годин)
Мова викладання	Українська

Консультації: за окремим розкладом, погодженим із здобувачами вищої освіти.
Лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

Кафедра, що викладає

Філософії і педагогіки

Викладач:
Піщанська Вікторія Миколаївна
Професор кафедри філософії і педагогіки
Доктор культурології
E-mail: Pishchanska.V.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Медіакультура – вибіркова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за освітньою програмою «Культурологія». Дисципліна складається з п'яти основних тем курсу, кожна з яких вміщує по 4 підтеми. Тематика курсу базується на ознайомленні студентів із понятійно-категоріальним апаратом медіакультури, медіаосвіти та медіаграмотності; з'ясуванні ролі інформації в комунікативному процесі та ролі соціальних медіа як одного з найпотужніших засобів комунікування та впливу; засвоєнні головних принципів роботи медіа; усвідомленні механізмів впливу медіаресурсів; розумінні переваг та небезпеки користування сучасними масмедіа; розгляді критичного мислення як інструменту захисту від емоційного впливу медіа; набутті навичок критичного споживання інформації та розвитку медіакомпетентності як здатності до самореалізації особистісно-ділових якостей як свідомих медіакористувачів.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – вивчення медіакультури засобом взаємодії з аудіовізуальними творами в медіа й у спілкуванні, засвоєння особливостей інформаційних процесів та медійних практик, розвиток критичного мислення щодо медіапростору та медіаспоживання.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Завдання курсу:

Дисципліна спрямована на підготовку медіаграмотних громадян завдяки засвоєнню студентами теоретичного матеріалу, котрий подано в лекційній частині курсу, та виробленню в них практичних умінь безпечної взаємодії із засобами масмедіа завдяки ознайомленню з практичними аспектами медіаграмотності; з'ясуванню місця людини у світі інформації; аналізу особистого медіаполя; опануванню універсальними й ефективними способами роботи з інформацією різного рівня, які більшою мірою матимуть вплив на успішність подальшої професійної діяльності та особистого життя студентів; формуванню вміння безпечного існування в інформаційному середовищі соціальних мереж, знаходженню і критичного опрацювання джерел інформації, роботі з електронними засобами, протистоянню загрозам глобальної медіасфери, уникненню маніпуляцій з боку медіа; виробленню вміння відшукувати, декодувати, інтерпретувати та аналізувати інформацію; засвоєнню принципів, розвитку та вдосконаленню навичок здійснення ефективної роботи з інформацією, умінню здійснювати фактчекінг і верифікацію та виявляти фейки; усвідомлюванню ролі інформації в комунікативному процесі; умінню критично споживати інформацію.

3. Результати навчання

Мати обізнаність щодо історії виникнення та тенденцій розвитку системи медіа. Знати відмінності візуальної і медіавізуальної культур, основні етапи розвитку медіазасобів, сучасні провідні види візуальних медіа, їхні основні технічні і соціальні функції. Володіти тезаурусом понять щодо опису своєї взаємодії з медіасередовищем. Сприяти розвитку власного емоційного інтелекту засобом спілкування з медіа
--

Розуміти функції і класифікацію засобів масової інформації по способу передачі інформації та по каналам сприйняття. Уміти фахово обговорювати та оцінювати зміни й тенденції в провідних аудіовізуальних екранних і цифрових медіа. Володіти основними підходами до отримання, аналізу та поширення медіаконтенту. Здійснювати корекцію власного медіаспоживання та медіапотреб.
--

Розуміти значення інформації та її видів. Бути здатним до критичного опрацювання зворотного зв'язку в різних видах взаємодії з інформацією. Вміти запобігати ризикам комунікації. Критично сприймати медіатексти. Усвідомлювати роль медіа в формуванні полікультурної картини світу.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Людина у світі медійної культури
1.1 Мас-медіа: від gazetta до «Всесвітньої павутини». Ретроспектива і сучасний стан медіасередовища
1.2 Медіакультура і смислові фільтри
1.3 Загальне поняття про медіа. Дослідження медіа

1.4 Медіапотреби особистості. Медіасприймання та саморегуляція
2. Аудіовізуальна медіакультура і медіамистецтво
2.1 Аудіовізуальна медіакультура: історичний, культурологічний, соціально-психологічний підходи. Візуальна грамотність
2.2 Медіамистецтво та провідні види візуальних, аудіальних, аудіовізуальних засобів масової комунікації. Творче медіасприймання мультимедійного мистецтва
2.3. Аналіз різних видів медіатекстів
2.4 Медіаторчість як тип комунікації
3. Медіатехнології
3.1 Маніпулятивні технології. Захист від непотрібної візуальної інформації
3.2 Теорії впливу
3.3 Інформаційна війна і пропаганда. Стереотипи
3.4 Критичне мислення у сфері медіа
4. Інформація та інформаційне середовище
4.1 Інформаційне суспільство та цифрове середовище. Логіка і економіка інформації
4.2 Оптимізація взаємодії в інформаційному середовищі.
4.3 Засоби масової інформації. Соціальні тенденції, що створюють ЗМІ
4.4 Медіаконтент. Взаємодія в медіасередовищі. Кіберкультура
5. Медіапрактики і правила культурної взаємодії
5.1 Основні закони медіаграмотності
5.2 Медіагігієна. Свідоме медіаспоживання
5.3 Стійкість до впливів, фактчекінг
5.4 Роль медіа в формуванні полікультурної картини світу

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій
1. Людина у світі медійної культури
2. Аудіовізуальна медіакультура і медіамистецтво
3. Медіатехнології
4. Інформація та інформаційне середовище
5. Медіапрактики і правила культурної взаємодії

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор, екран).

Дистанційна платформа MOODLE.

Хмарний інтернет-сервіс Офіс365.

На лекційних заняттях обов'язковою вимогою для студентів є наявність гаджетів зі стільниковим інтернетом.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	<p>Диференціальний залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали.</p> <p>Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів.</p> <p>Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.</p> <p>Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
--	--

6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів)

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів.

У разі використання технологій дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365, Zoom та Meet.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4. Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (2 завдання) та опанування тем практичних занять (5 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту викладача та на платформу Teams.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перекладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано.

Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі виникнення епідеміологічної ситуації навчання може відбуватись в онлайн режимі.

Література

Основна література

1. Абетка візуальної грамотності / Баликін І., Волошенюк О., Чорний О., Федченко О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В., Євтушенко Р. – Київ : АУП, ЦВП, 2019.
2. Медіапрактики у соціальній роботі: підручник / І. К. Покуліта, М. О. Колотило. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сикорського, Вид-во «Політехніка», 2020. – 192 с. – Бібліогр.: с. 184-191.
3. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. Ред. В. Іванова – К.: Центр Вільної Преси, Академія Української преси, 2014. – 358с.
4. Практична медіаграмотність для бібліотек / Власюк О.В, Потапова В.І., Срібна І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В.Ф. Київ : АУП, ЦВП, 2019. – 61 с.
5. Прімбс Штефан. Соціальні медіа для журналістів. Редакційна робота з Facebook, Twiter & Co / За загал. Ред. В. Ф. Іванова, Пер. з нім. В. Клименко. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2018. – 198 с.
6. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність : Підручник для вчителя / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу / Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. – К. Центр вільної преси. Академія української преси, 2014. – 319 с.

Допоміжна література

1. Белінська І. В. Страхі та фобії, що продукуються ЗМК, як інструмент маніпулювання / Людина в світі інформації. – М-ли наукового семінару «Соціально-психологічні проблеми медіаосвіти: від медіабезпорадності до медіазалежності». – К., 2008.
2. Медіаосвіта особистості: соціально-психологічний підхід: Навчально-методичний посібник // О. Т. Боришполець, Л. А. Найдьонова та ін.; за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Боришпольця. – К., 2009.
3. Медіаосвіта та медіаграмотність: Короткий огляд/ Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л., Іванова Т., Мірошниченко Ю. – 2-ге вид.,– К. : АУП, 2012. – 58 с.
4. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник/ Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
5. Пітерс Дж.Д. Слова на вітрі: Історія ідеї комунікації / Пер. з англ. А. Іщенка. – К. : КМ Академія, 2004.
6. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. — Л. : ПАІС, 2004.
7. Правові засади захисту особистісних цінностей та суспільної моралі: збірник нормативних актів України / Уклад.: Ю. Ж. Шайгородський, К. П. Меркотан. — К. : Український центр політичного менеджменту, 2007.
8. Профілактика деструктивних впливів мас-медіа: програма занять для молоді / Олена Мерзлякова. – К. Шк. світ, 2010. – 128 с.
9. Хмельницький О. О. Інформаційна культура: Підготовка кадрів до інформаційної роботи: Навч. посібн. – К. : КНТ, 2007.
10. Череповська Н. І. Медіаторчість як соціально-психологічний ресурс особистості. Типологія відео сприймання: Зб. наук. праць Інституту психології АПН України «Актуальні проблеми психології» у 12 т. / за ред. В. О. Моляко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. В. Франка, 2009.-Т. 12. – Вип. 8.